7. Мудроха В. О. Особливості формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 2. С. 109-114.

8. Толмач М. Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. Вип. 9. С. 57-69.

9. Україна – learning nation. URL: https://strategy.uifuture.org/ukraina-learning-nation.html

Сологуб В.Д.,
кандидат педагогічних наук, доцент за наказом кафедри музичного та хореографічного мистецтва ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури мистецтв», м. Миколаїв, Україна

СУЧАСНІ ТВОРИ ДЛЯ КЛАСИЧНОЇ ГІТАРИ АГУСТІНА КАСТІЛЬЯ-АВІЛА

Гітарні твори сучасного іспанського композитора Агустіна Кастільяа-Авіла, що є частиною репертуару багатьох музикантів, не здобули достатнього висвітлення в педагогічному та мистецтвознавчому дискурсі. Водночас вони можуть розглядатися як наочний приклад вмілого та доцільного застосування мікротональної техніки.

Мета доповіді - окреслити методичні аспекти виконання сучасних гітарних творів на прикладі опусів іспанського композитора Агустіна Кастільяа-Авіла, що базуються на основі мікротональної техніки.

Агустін Кастільяа-Авіла народився в Херес-де-ла-Фронтера, де й розпочав свою музичну освіту в консерваторії. Митець продовжив навчання у різних європейських закладах, зокрема він навчався у Лондонському музичному коледжі, Університеті Моцартеум у Зальцбурзі [4]. Він отримав докторський ступень з музичного мистецтва в Університеті штату Арізона і паралельно працював там асистентом. Окрім занять на гітарі він також опановував композицію у Олександра Мюлленбаха в Люксембурзькій консерваторії. Агустін Кастільяа-Авіла займався також викладацькою діяльністю, приймав участь у багатьох майстер-класах. В 2015 році Агустін приїжджав до України, де виступав у Києві з лекцією на фестивалі сучасної академічної музики «Kyiv Contemporary Music Days».

Термін «мікротональна музика» відноситься до музики, що містить дуже малі інтервали («мікротони» - «інтервали, менші за півтон») [4, p.53], але може включати будь-яке налаштування, яке відрізняється від західної дванадцятитонової

рівнотемперованої. Для того, щоб отримати мікротони на звичайній гітарі, виконавець може використати декілька способів: 1) маніпулювати кілками налаштування з використанням будь-яких мікротональних інтервалів; 2) підтягувати струни лівою рукою; 3) затискати струну між лівою рукою та нижнім поріжком таким чином, щоб пропорції ладів були наче в оберненні; 4) грати за допомогою спеціальної скордатури, спускаючи струни. Отже, характер звучання інструменту змінюється завдяки трансформації і самого інструменту, і шляхів гри на ньому. «Використання майстрами різних порід дерев під час майстрування інструменту дає змогу дещо змінювати акустичні особливості гітари – може подовжуватися тривалість звуку чи, навпаки, скорочуватися. Конструктивні особливості впливають на впровадження тих чи інших прийомів гри, на полегшення застосування різних принципів видобування звуку» [1, с. 202]. На сьогоднішній день існує широкий вибір мікротональних гітар, наприклад, подібними є гітари Джона Кетлера, але звісно, що з їх застосуванням є ряд проблем. По-перше, не кожен виконавець може придбати подібний інструмент. По-друге, його вивчення потребує часу. Агустін Кастілья-Авіла вважає, що для гітариста буде достатньо одного інструмента, головне — опанувати способи отримання мікротонів. Мета композитора полягає в тому, щоб мати можливість включити мікротональну музику в свої програми. Тож, на сьогоднішній день сучасному гітаристу потрібно знайти свій спосіб ефективно створювати мікротони, не змінюючи інструмент чи техніку.

Агустін Кастілья-Авіла в своїх творчих пошуках спробував грати різні інтервали, які по сутності побудовані на мікротонах (тобто чверть тони, восьмі частини тонів на різних струнах), але найбільше його приваблює поділ тону на шість мікротонів (⅙ темперація). У більшості мікротональних гітар гра на відкритих струнах є такою ж самою, як і на звичайних гітарах. Наявність мікротонів між струнами дає особливий резонанс. Ця система з використанням шести рівних мікротонів дуже зручна для будь-якого налаштування. В мікротональній п’єсі «Der Nacht der Wellen» такий принцип застосований з використанням 12-х часток тону.

У сольних п’єсах для гітари «Tres Momentos Microtonales» і «Sakura» композитор використовує шість струн G, налаштованих на шостих тону від струни до струни. Це дозволяє грати бас і мелодію дуже зручним способом. В основі твору «Sakura» використовується тема, що побудована на основі японського звукоряду хірайоші. Цей різновид пентатоніки складається з наступних звуків ладу: 1-2-3b-5-6b.

Таким же чином, але з 1/6 на басовій струні E, написана композиція «Il Velo di Iside». У своїх теоретичних роботах Агустін Кастілья-Авіла не лише пише музичній твори, а й досліджує акустичні властивості мікротонів в низькому регістрі та мікротонів у високому регістрі, які отримані шляхом щипка лівою рукою біля верхнього поріжка та за ним.

Дослідження гітарної творчості Агустіна Кастілья-Авіла дозволяє окреслити той новий спектр можливостей, який відкривається для виконавців у творах, що написані у мікротональній техніці. Митець прагне застосовувати новітній принцип використання інструменту, що передбачає поділ тону на шість мікротонів (⅙

темперація). Музиканти-виконавці мають віднаходити власні шляхи видобування сонорних мікротонових поєднань, що можливе і на спеціальних інструментах, і на звичайних (іноді препарованих). Включення творів Агустіна Кастілья-Авіла до репертуару здобувачів освіти по класу гітари дозволить розширити уявлення про інструмент, вивчити нові прийоми гри на ньому, що сприятиме зростанню професіоналізму випускників освітньої програми.

Список використаних джерел:

1. Сологуб В. До проблеми академізації класичної гітари в системі української освіти: школи, репертуар та виконавські традиції. *Інноваційна педагогіка*, 2019. Вип.14. Т.1. С. 145-149.
2. Agustín Castilla-Ávila is a composer, guitarist, improviser, graphic artist, author and artistic researcher. URL: https://castilla-avila.com/index.php/aboutme/
3. Brainin V. Employment of Multicultural and Interdisciplinary Ideas in Ear Training («Microchromatic» Pitch. «Coloured» Pitch). *Proceedings: International Society for Music Education 28th World Conference*, Bologna, 2008, pp. 53-58.
4. Castilla-Ávila A. Microtonality on the Guitar: Castilla-Ávila´s 36 Divisions of the Scale. In Sound Ambiguity 3. Wrocław, 2016. pp. 1-3.

Чобанюк В.В.,
асистент кафедри управління
соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івент-менеджменту
навчально-наукового інституту мистецтв
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
м.Івано-Франківськ, Україна

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ВИДИ АКТИВНОГО ДОЗВІЛЛЯ (НА ПРИКЛАДІ ЯРЕМЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ)

Мистецтво тісно пов’язане з дозвіллям. Культурно-мистецькі види дозвілля є вкрай важливими в сучасному житті суспільства, оскільки не тільки задовольняють внутрішні бажання учасника активного дозвілля, а спрямовані ще і на інтелектуальний та професійний розвиток.

Культурно-мистецькі види активного дозвілля є одним із засобів інформування про Яремчанську міську громаду (далі – ЯМГ).

На території ЯМГ функціонує 2 будинки культури, 2 клубних установи, 4 бібліотеки, 2 музеї.

Місцева влада зацікавлена у популяризації культурно-мистецьких видів дозвілля, тому що це економічно розвиває регіон на вітчизняному та